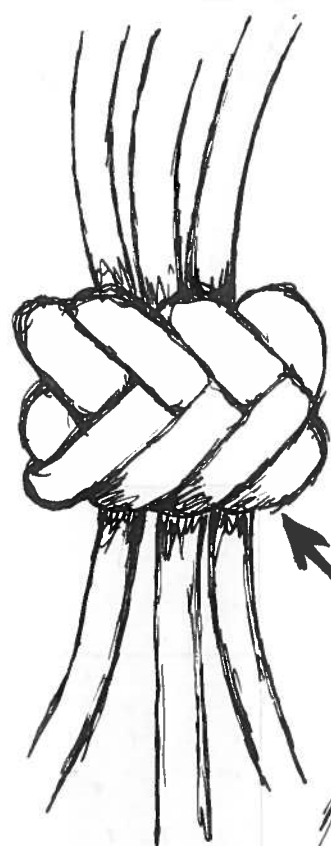
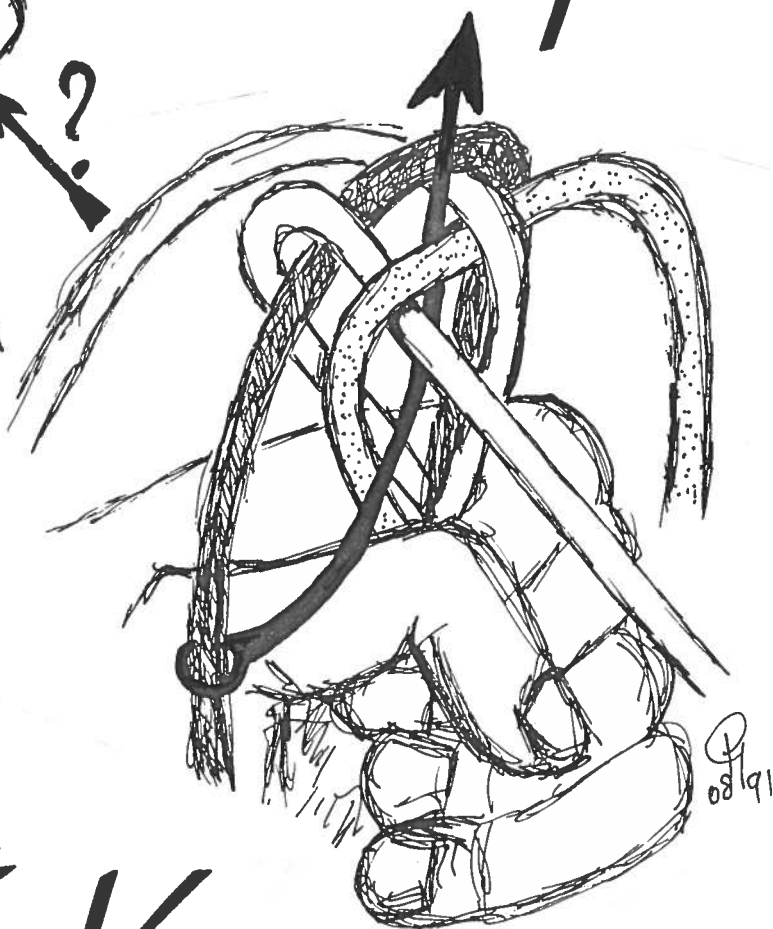
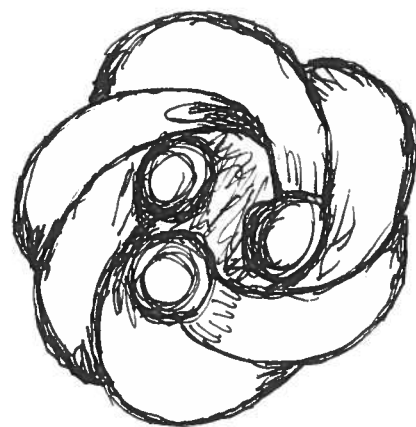

No.4 Februari 1997

Het Knoope

Knauwertje

Van de Redactie

*Wie het knopenlabryth niet betreedt
kan er ook niet in verdwalen
Frans Masurel.*

Als je een blaadje zoals *Het Knopeknaauwertje* leest, dan realiseer je jezelf waarschijnlijk vaak niet wat er aan vooraf gegaan kan zijn. Zoals sommigen weten leidt deze redacteur een nomadisch bestaan in de high-tech jungle van west-europa. Nou zit ie hier, op 8 kilometer hoogte, ergens boven de Noordzee in een KLM cityhopper, op een noteboekje dit voorwoord te schrijven. Sommige van de tekeningen in dit nummer heb ik vorige week in Denemarken gemaakt, weer andere afgelopen maand in Frankrijk. In nummer 2 stonden tekeningen van Georg Schaake uit Nieuw Zeeland en nu zelfs een paar door Tom Hall in Amerika. En toch wordt het iedere keer weer een Nederlandstalig knopen blaadje! Het laat je zien wat er tegenwoordig allemaal mogelijk is, vooropgesteld dat mensen dat willen en daar even bij stil staan.....

In dit vierde nummer van *Het Knopeknaauwertje* hebben we naast knopennieuws zelfs een paar ingezonden stukken! Ineke de Kok zorgde wederom voor de vrolijke noot en we kijken naar wat er allemaal op Internet qua knopen te koop is. We gaan ook doodleuk verder met Kees Methorst's knoop ideeën en geven er zelfs een fotografische impressie van. Het heeft me bloed zweet en de onvermijdelijke tranen gekost en hoewel er op een van bijgesloten plaatjes slechts twee van Kees' knoopdieren staan, hebben mijn drie nichtjes nu toch elk een totaal verschillend beest. Eentje is er zo goed mislukt dat ik eigenlijk een nieuw paarden ras heb ontdekt! Het andere bijgesloten plaatje vormt het onomstotelijke bewijs dat het me overigens wel lukt om Stoppersknopen te maken, maar dat terzijde. Kees vermelde trouwens in een van zijn recente brieven nog even dat de Paalsteek 2 uit KK3 wel eens de Hollandse Paalsteek wordt genoemd. Paalsteek 1 (met de tamp naar binnen) zou dan de Engelse moeten zijn.

In nummer twee Knauwer heette ik ene Hudder Boonstra welkom. Ondertussen heeft **Hesder** Boonstra me erop gewezen dat mijn toetsenbord zijn naam verkeerd geschreven heeft. Sorry hoor Hesder, maar die spelltjeckers zijn egt niet te vertrouwen. Hopelijk zijn alle namen ditmaal wel goed, dus een luidkeels en laaiend enthousiast welkom aan:

G.W Bakker (s'Gravendeel)
Familie Dijkhuis (Terneuzen)
Willeke van der Ham (Velsen Noord)
Jean Paul Hasselle (Rixensart)
Jan Hoefnagel (Dordrecht)

Louis Hoefnagel (Rotterdam)
Gerre van der Kleij (Zutphen)
Willem Mulder (Vlaardingen)
Wim Wanninkhof (Rotterdam)

Voor hen die in triviata geïnteresseerd zijn: *Het Knopeknaauwertje* wordt tegenwoordig naar 35 lezers verstuurd. Kijken of we vóór het eind van 1997 de oplage van het blaadje kunnen verdubbelen. Laat ik ditmaal eens geen twee pagina's vol mauwen en maar direkt naar de knopen gaan....

Veel plezier ermee!

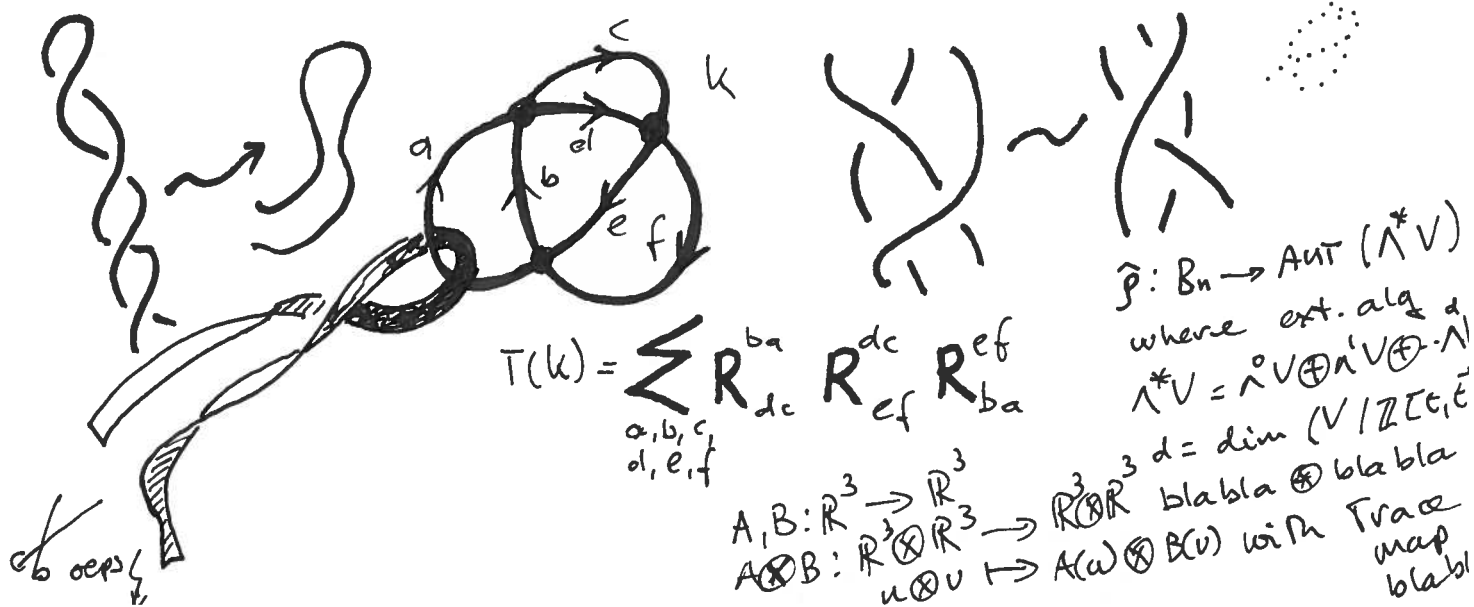
Piter.

Die KnopenTentoonstelling in Breskens

In het voorwoord van het vorige nummer van *Het Knopeknauwertje* sprak ik over de geplande tentoonstelling in het visserij museum in Breskens, te houden van april tot november dit jaar. Ondertussen zijn we al iets verder en kan ik vertellen wie er zeker bijgedragen zullen hebben. Kaj Lund uit Denemarken, je weet wel van *het werken met touw en staal draad voor de beroeps- en plezier vaart*, heeft me wat van zijn tøvværkskunst toegezonden. Kees Methorst heeft twee fraaie "knoop-schilderijen", zoals ie ze zelf noemt, toegestuurd. Tom Hall uit America stuurt wat cowboy braiding voorbeelden. Frans Masurel heeft toegezegd "iets" te maken. Jean Paul Hasselle komt helemaal uit Brussel misschien zelfs wat knopjes demonstreren tijdens een workshop. Ineke de Kok heeft al een van haar unieke "allevrouwseindjes" beschikbaar gesteld en Bram Plokker heeft een paar echte davistouwen gemaakt. Als je niet weet wat een davistouw is moet je zeker naar Breskens komen van het jaar, want Bram heeft er heuse Turkse Knopen opgezet. Die Bram toch....! Amerikaan Dean Westervelt heeft toegezegd om tijdens zijn bezoek aan Nederland Breskens aan te zullen doen. Verder heb ik nog een paar dozen vol met materiaal van een tentoonstelling die ik in 1990 heb georganiseerd. Knopen uit Indonesië, Terschelling, Zweden, Nieuw Zeeland, IJsland, Færøer en Japan. Eigenlijk teveel om hier op te noemen. Zoals de zaken er momenteel voorstaan hebben we een hoekje met een vijftal vitrines. De expositie start over twee maanden. Ik hoop er in het april nummer meer over te kunnen schrijven.

Knopen en "alledaagse wetenschap"

Theo Slijkerman en Geert Dijkhuis hebben de redactie een kranteartikel over knopen toegestuurd dat vorig jaar op 23 november (?) in het *NRC Handelsblad* op blz 53 verscheen. Karel Knip, de auteur van het artikel "Ouwewijvenknoop" maakt in zijn kolom, "alledaagse wetenschap", zijn ideeën wereldkundig over het feit dat er een, of beter gezegd geen realistische, samenhang bestaat tussen knopen en wiskunde. Van het eerste blijkt hij iets af te weten door de kern van de pragmatische knoopliteratuur heel kort samen te vatten, met betrekking tot het laatste onderwerp slaat hij in zijn verhaaltje zo afentoe de plank mis, maar een kleinigheidje houdt je toch. Ik ben bezig om in het volgende *Knopeknauwertje* het artikel van Karel Knip gereproduceerd te krijgen. Op de hielen gezeten door een paar van mijn eigen ideetjes over het onderwerp.....

Dordrecht 151196.

Beste Knoopeknauwer,

Hier zijn een paar dingetjes waarvan ik hoop dat ze de lezers aan zullen spreken.

Voor de **Turkse Knopen Freaks**: In het blad *Handwerken zonder grenzen* (5/95 blz 25-30) staat het artikel *Tussen voorouders en levenden - hoofddeksels met reliëfpatronen uit Zaïre en Angola*. Het is geschreven door Eline Boonstra die in het kader van haar afstudeerscriptie culturele anthropologie stage heeft gelopen in het Rijksmuseum voor Volkenkunde te Leiden. Ze heeft zich daar bezig gehouden met een onderzoek naar een deel van de opmerkelijke collectie hoofddeksels van de Kongo of Bakongo; hetgeen de verzamelnaam is voor de volkeren aan de kust van Zaïre en Angola, waaronder de Sundi, de Vili en de Yombe. Je hoeft niet veel van Turkse Knopen af te weten om de structuren direct in de getoonde raffia hoofddeksels van de Kongo-leiders terug te vinden. Wat ook erg interessant is dat een mythe de oorsprong voor het gebruik van deze hoofddeksels in het donkere Afrika rond het jaar 500 AD dateert. Dus een dag of wat vóór de glorie-dagen van het zeilgebeuren.

Voor de **Poppenmakers**: Er bestaat een 51 pagina's tellend tijdschriftje *Die MASCHE - poppen van touw*. Het boekje dat uitgegeven is door Les Editions de Saxe in Lyon (Frankrijk) en ooit eens door van Ditmar in Amsterdam geïmporteerd werd toont hoe 50 prachtige poppen te maken uit stukjes touw. Het geeft gedetailleerde zwart-wit tekeningen voor de verschillende konstrukties en fraaie fotografische impressies van de 50 verschillende eindprodukten.

Voor de **knopenboekenverzamelaars**: In 1989 heeft Walter Brown Gibson *Knots and how to tie them* uitgegeven. In 1995 heeft F. van Delft dat Engelse meer-dan-75-knopen-werk naar het Nederlands vertaald en Ars Scribendi BV in Harmelen het uitgegeven. Het heet nu *KNOPEN LEGGEN - een duidelijke stap voor stap handleiding voor knopen en steken, lussen en stroppen sierknoopwerk en trucs*. Het ISBN nummer is 90-72718-86-0. De paperback telt 143 bladzijden en kost momenteel 17½ gulden in de boekhandel. Er staan duidelijke zwart-wit tekeningen in, alsmede een tweetal "knopenregisters", om het knopenzoekwerk te vergemakkelijken.

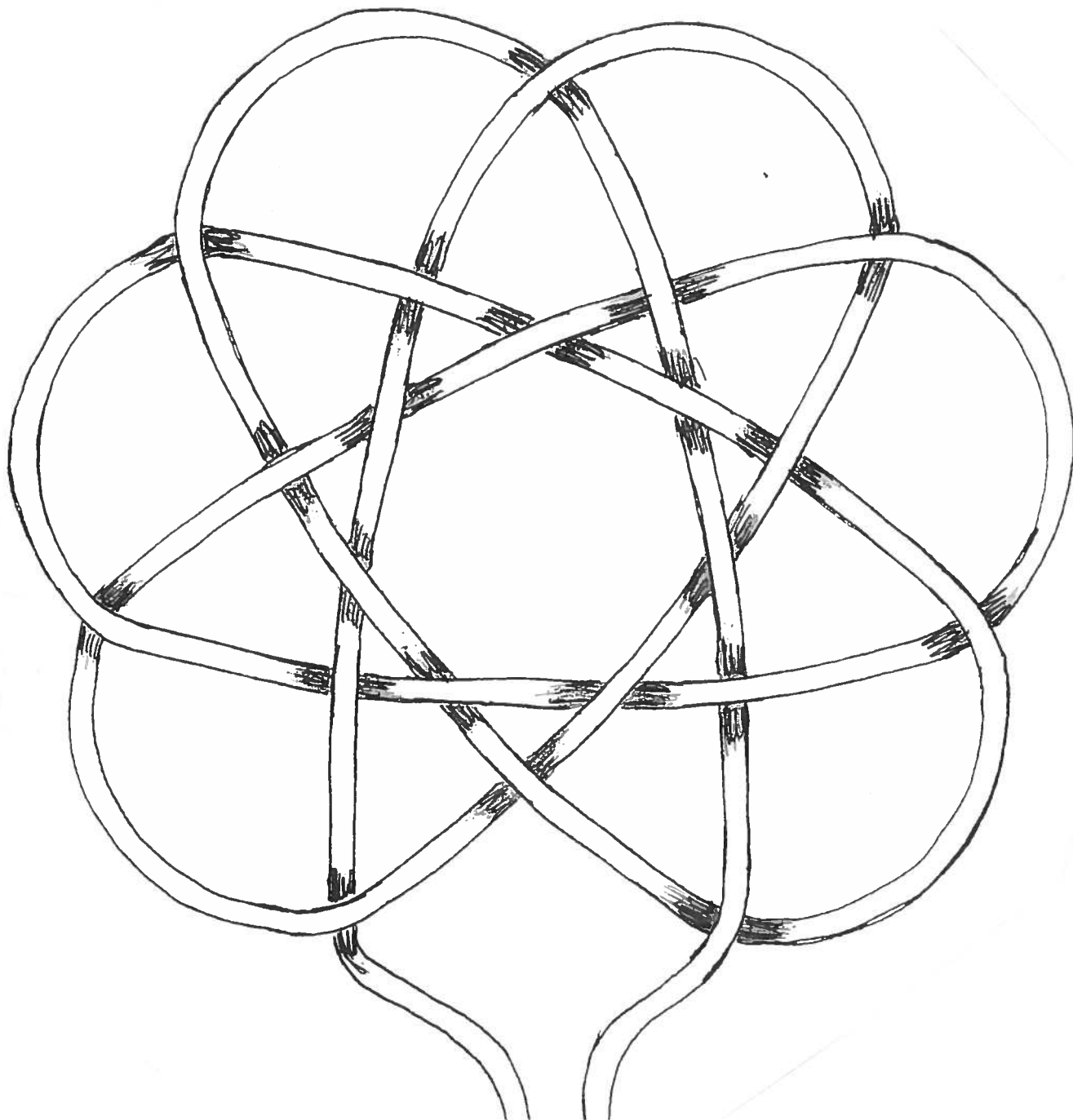
Tot zover deze keer.

Groetjes van

Ineke de Kok

Vlaardingse Matjes Willem Mulder (Vlaardingen)

Dit matje is noodzakelijkerwijs ontstaan na mijn verwoede pogingen om een Turkse Knoop van 4 parten en 7 bochten volgens de methode van Frans Masurel te maken zoals die benodigd is voor de interweefsels in *Knotting Matters* [nr.52, blzn 54-57]. De beschrijving van Frans zijn methode, in KM51 blzn 67-69, was me ontgaan, deels door het Engels en vooral ook door het kleine verschil in structuur in vergelijking met de 4-strengige Turkse Knoop van 5, 9, 13, enz bochten. Ik werd er een beetje gek van. Dus restte er niets anders dan het interweefsel uit KM52 vergroot na te tekenen, te vlechten met 4 koorden, einden vast te spelden, tot een matje te vormen en op tekening te zetten. Nu kon ik het matje maken, tot een cylinder vormen en uit elkaar peuten tot ik het verschil gevonden had. Een héél omslachtig karwei dus, en een heel verhaal achter zo'n (nu simpel!) knoopje.

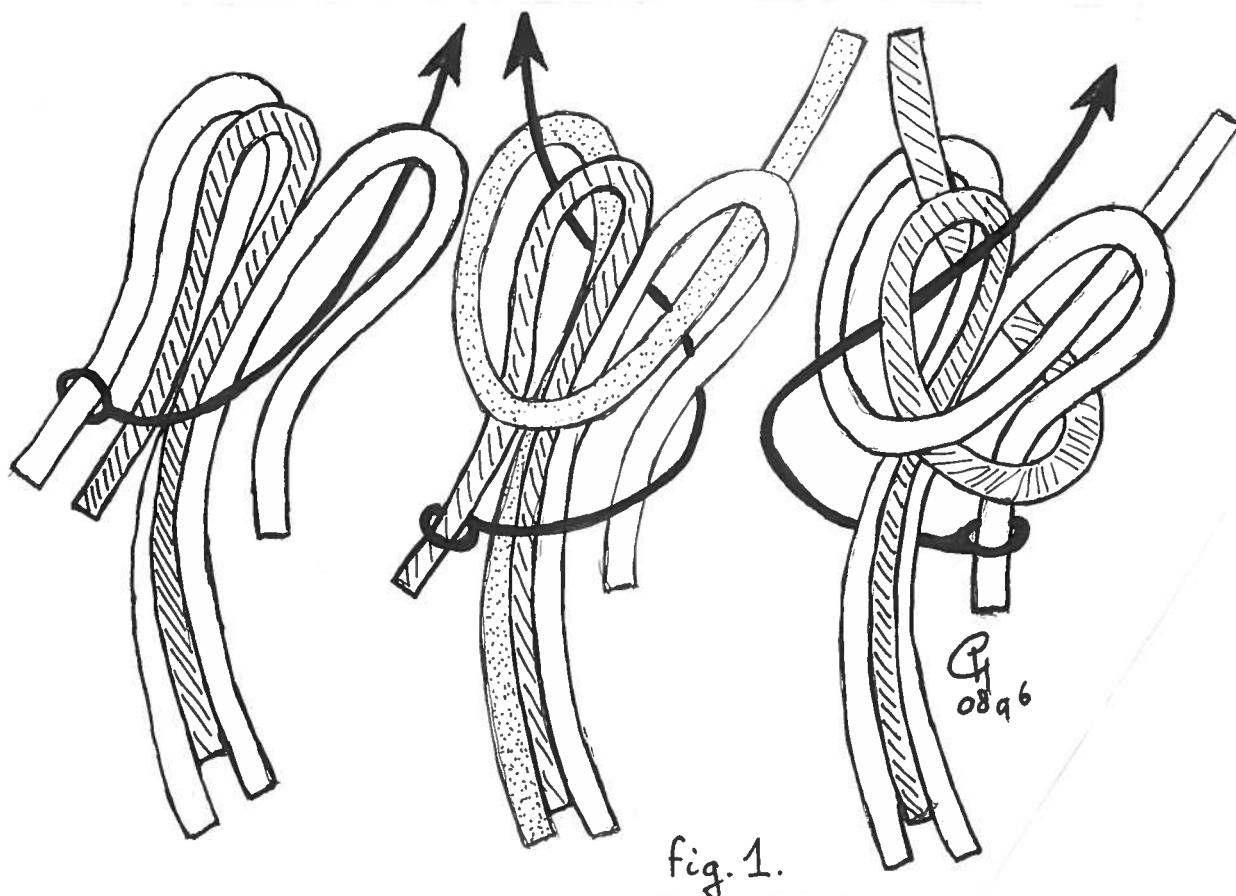

1-2-3 Pass Ring Coded Diamantknopen

Stoppers aan het eind van een touw of een bellekoord kun je op de meest uiteenlopende manieren maken. In een touw is het uiteraard het makkelijkst om een Enkele Knoop in je uitrafelende end te slaan. Je kunt natuurlijk ook de tamp gewoon bezetten met een stevig bindseltje, maar ja dat staat weer zo schiemansachtig aan je bellekoord. Het is ook nooit goed, nietwaar? Diamantknopen hoe zit het daarmee? Diamantknopen zijn zeer eenvoudig te maken Stoppers. Bovendien lenen ze zich voor verdere experimenten. Hier zullen we een paar elementen uit die enorme knoop klasse bezien en aangeven hoe je zelf "de rest" vinden kunt.

Diamantknoop 1

Onze eerste Diamantknoop (fig. 1D) verscheen al lang geleden in boeken over zeemanschap. Een van de vroegste referenties is Falconer 1769 [1,#693]. Daar heet de 3-strengs versie *Single Diamond Knot*. J.C Pilaar noemde in 1858 deze knoop een **Valreepsknoop** [4, blz 131, fig 83a/b plaat 1], maar voor Coolhaas een eeuwje later is de Valreepsknoop alweer iets anders en toont onze knoop als zijnde een Diamantknoop [2, blz.120]. De eerste knoopmonografie over decoratief knoopwerk van George Russell Shaw toont een fraaie methode voor het maken van 3- en 4-strengs Diamantknopen [7, 38-39]. In zijn latere werk geeft Shaw betere illustraties [8]. In de grote knoop encyclopedieën vindt je onze Diamantknoop 1 met talloze variaties ook terug [1, #693] en [3, ±p117]. Hieronder is de gebruikelijkste konstruktie methode uitgetekend (fig.1) gegeven in o.a [1,#693].

Als je goed naar de knoop kijkt, zie je dat van boven de strengen niet uit het midden komen. Ashley geeft een truckje om het leed wat te verzachten m.b.v een Konstriktoer-knoop, maar erg overtuigend is het niet. Als je bijvoorbeeld een kwast aan je bellekoord wilt maken kan het wel eens vervelend zijn dat de strengen niet precies uit het midden komen. Bemerk dat aan de andere zijde de strengen *wel* uit het midden komen! Philippe Tossijn geeft daarom de volgende manier waarbij de hele konstruktie simpelweg op zijn kop is gezet (fig.2). Hij noemt dit een **Bolknoop** [9,p68, #52]. Maak eerst een Kruisknoop en steek de strengen langs zichzelf naar boven toe weg.

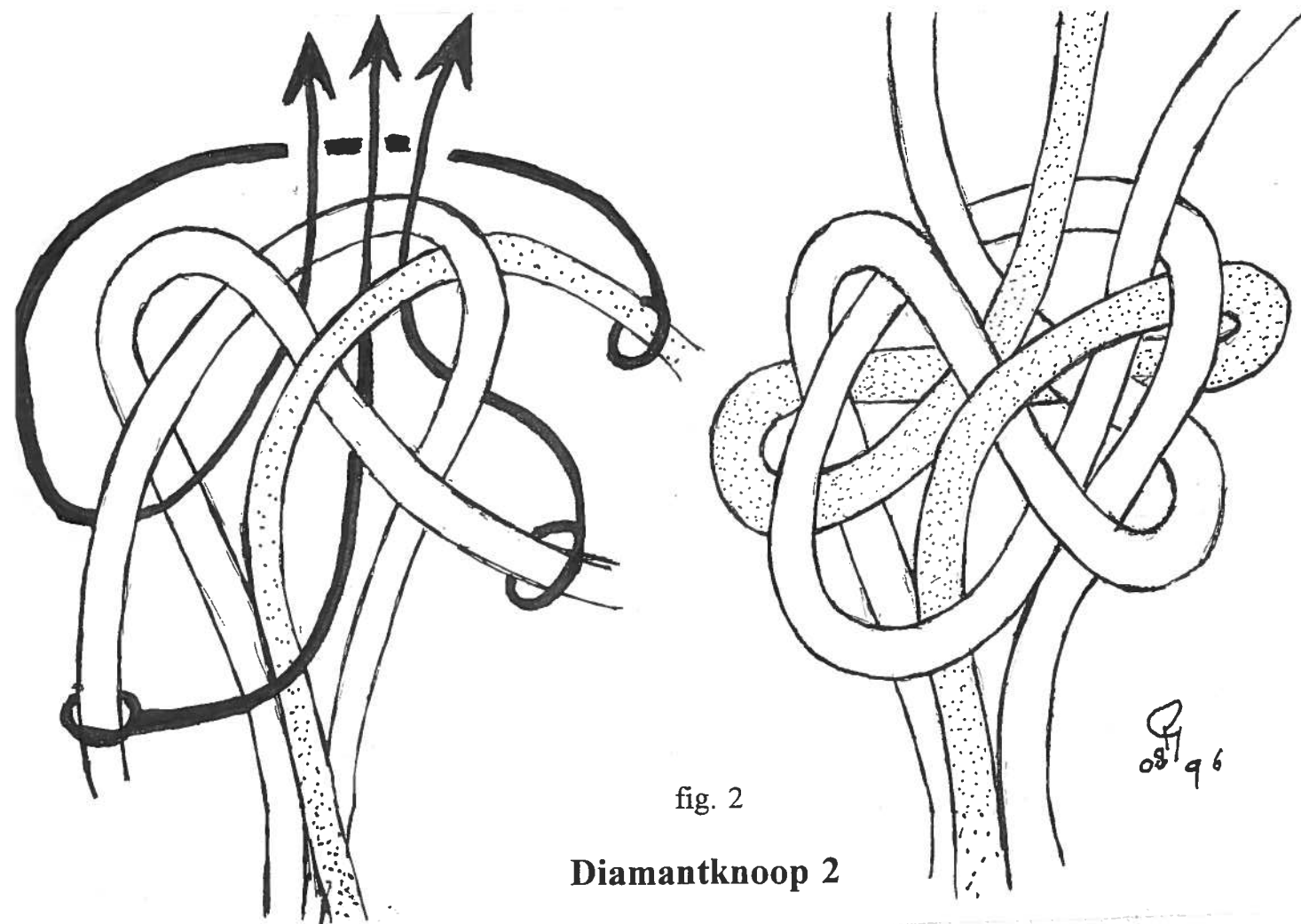
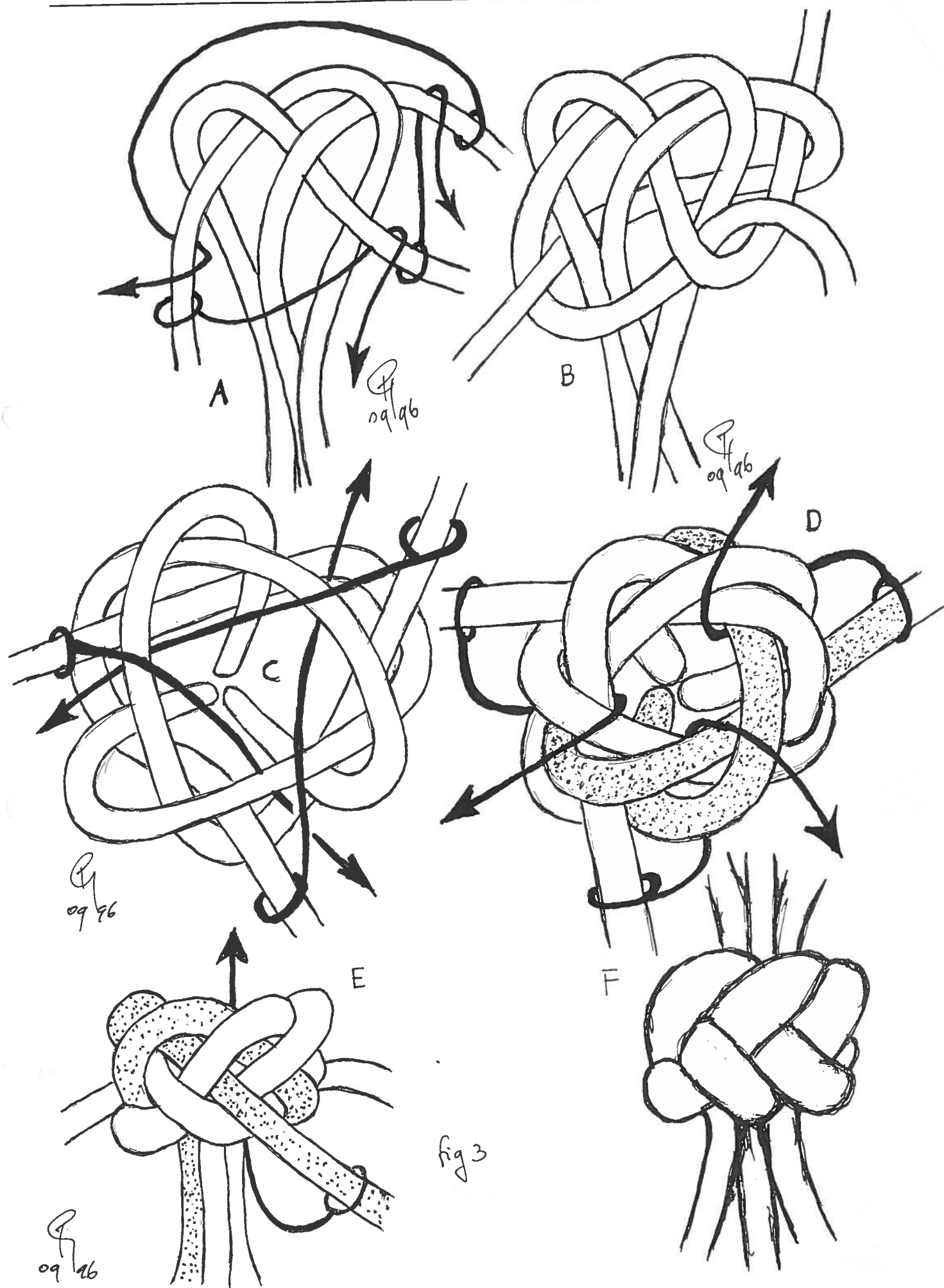

fig. 2

Diamantknoop 2

De vroegste referentie naar onze tweede Diamantknoop (fig.3F) schijnt Graumont en Hensel te zijn [3, p484, #212]. Ze noemen het een *5-strand sennit Rose Knot*, maar geven traditiegetrouw geen methode van konstruktie. Die kun je vinden in [1, #706-7]. Let wel goed op, want de tekeningen laten te wensen over. Ergens is er een streng teveel getekent. Het schijnt bijzonder moeilijk te zijn om de konstruktie van deze knoop te beschrijven. Laten we eerst eens zien of onderstaande tekeningen je dan wel aan zo'n juweeltje van een knoop kunnen helpen. Maak eerst een Stopperknoop, d.w.z een Kruisknoop (fig.3A) met daaronder een Schildknoop (fig.3B) Bezie daarna het bovenaanzicht om de strengen weg te steken (fig.3C/D). Tot slot steek je de strengen dwars door de hele konstruktie naar boven toe. Zie daartoe het bovenaanzicht (fig.3D) en zijaanzicht (fig.3E).

Waarom onze Diamantknoop 2 nu *5-strand sennit* moet heten wordt duidelijk als je naar het weefsel aan de oppervlakte van de knoop kijkt. Het lijkt net alsof er een Turkse Knoop van 5 parten en 6 bochten met een 2-pass *Ring Coding* langs ligt. Het zou dus de moeite lonen om dit weefsel eens "uit te rollen". Dat is hieronder gebeurt (fig.4A). Het is een koud kunstje om het rasterdiagram [5] van een Turkse Knoop van 5 parten en 6 bochten erin terug te vinden (fig.4B). Om een 3-pass Ring kodering op een Diamantknoop te zetten moet je dus op dezelfde manier een rasterdiagram voor een Turkse Knoop van 7 parten en 6 bochten aan passen. Het benodigde rasterdiagram is in fig.4C gegeven en de aanpassing in fig.4D. Probeer aan de hand daarvan maar eens een *7-strand sennit Rose Knot* te maken. Het zal je wel opgevallen zijn dat er van die knoop geen mooie driedimensionale plaatjes gegeven zijn. Je zult dus zelf naar een alternatieve knooppmethode moeten gaan zoeken aan de hand van de figuren 4C en 4D.

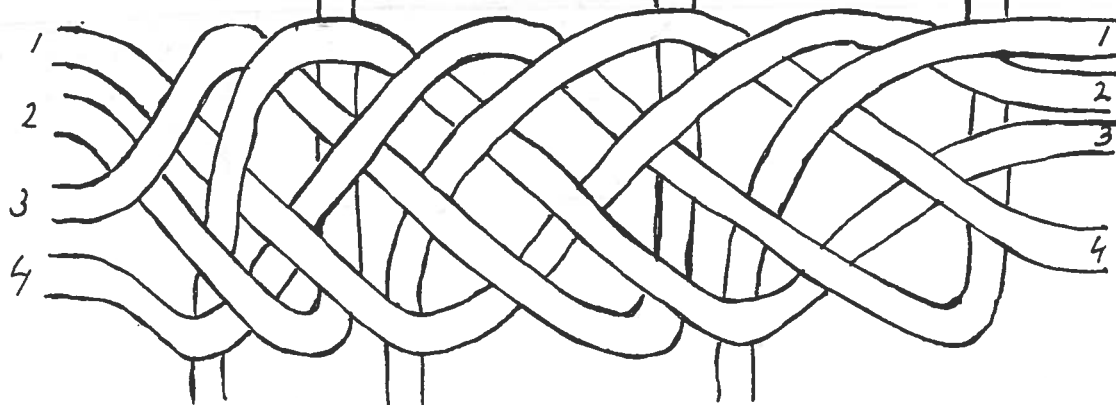
In feite heb je dankzij deze methodiek al een oneindig grote knoop klasse aan je broek hangen, maar ik verwijs de werkelijk geïnteresseerden onder ons naar de goudmijn op dit gebied [6].

Referenties

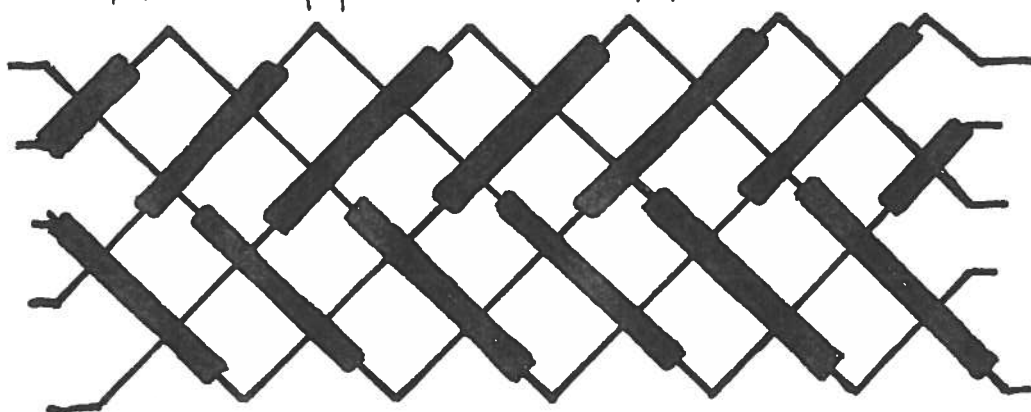
- [1] C.W Ashley: *The Ashley Book of Knots*. Doubleday, New York, 1944.
Faber, London: ISBN 0-571-099659 X, 1978.
- [2] W.P Coolhaas: *Schiemanswerk*, ANWB Den Haag 1983 16e druk.
- [3] R. Graumont & J. Hensel: *Encyclopedia of Knots and Fancy Rope Work*,
Cornell Maritime Press, Cambridge Maryland, 1939, ISBN 0-87033-021-7
- [4] J.C Pilaar: *Handleiding tot de kennis van het tuig, masten, zeilen, enz
van het schip*. Amsterdam 1858. Fasc. herdruk 1974. ISBN 90-302-9603-8.
- [5] A.G Schaake, J.C Turner and D.A Sedgwick: *BRAIDING - Regular Knots*.
Book 1/1 series of books on braiding. Department of Mathematics and
Statistics, University of Waikato, Hamilton, New Zealand 1988.
ISBN 0-908830-00-9.
- [6] A.G Schaake, J.C Turner, D.A Sedgwick: *BRAIDING-Regular Fiador Knots*.
Book 2/1 series of books on braiding. Department of Mathematics and
Statistics, University of Waikato, Hamilton, New Zealand 1990.
ISBN 0-908830-00-9.
- [7] G.R. Shaw: *Knots-useful & ornamental*. Houghton Mifflin, Boston 1924.
- [8] G.R. Shaw: *Knots-useful & ornamental*. Bonanza Books, New York, 1933.
- [9] Ph. Tossijn: *Sierknoopen*. Uitgeverij s.v De Pijl, Leuven 1942.

Referenties [5] en [6] zijn uitsluitend verkrijgbaar bij:

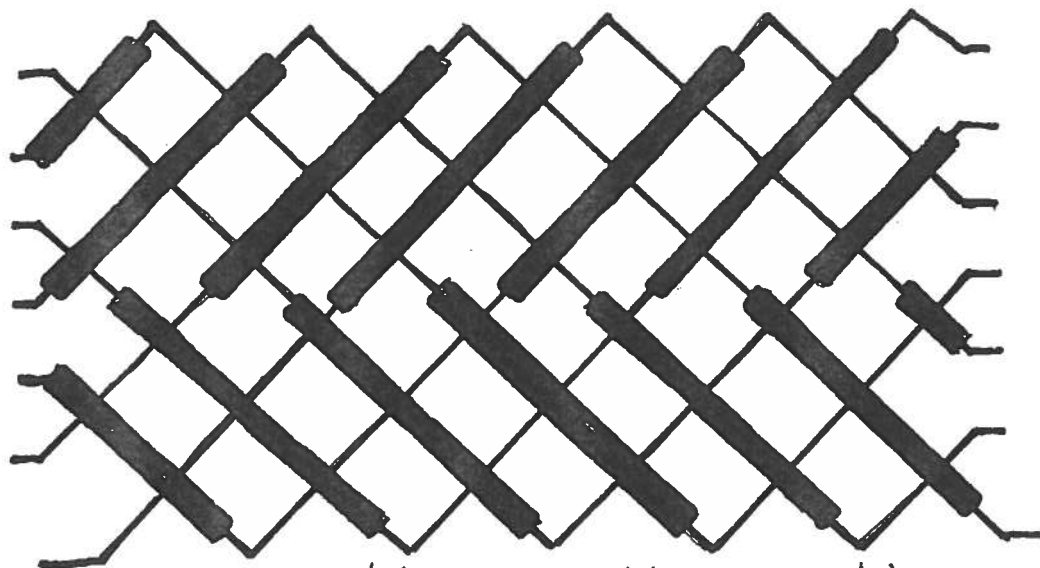
**Dhr. A.G Schaake,
21 Sundown Crescent,
Hamilton, New Zealand.**

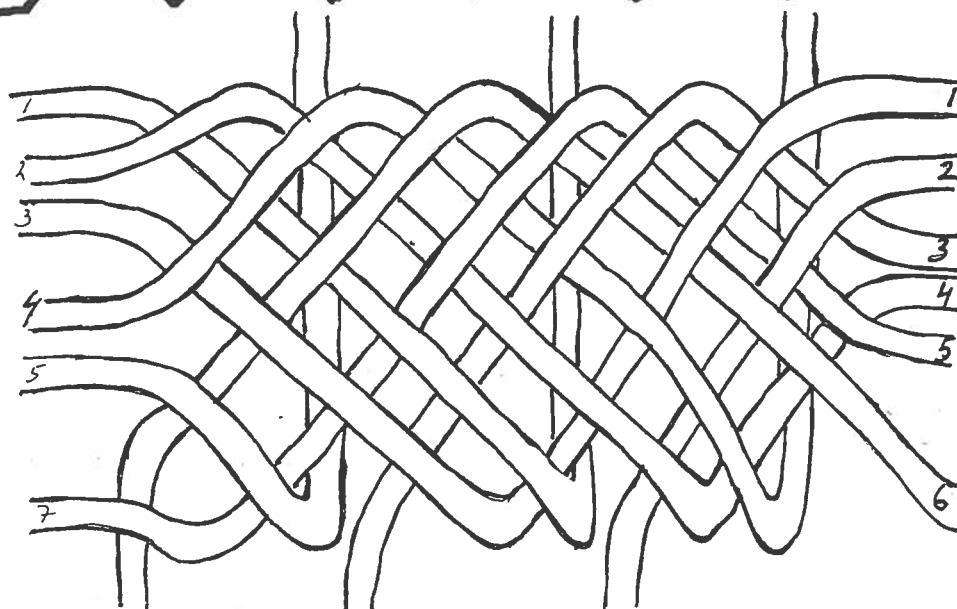
4A

4B

4C

4D

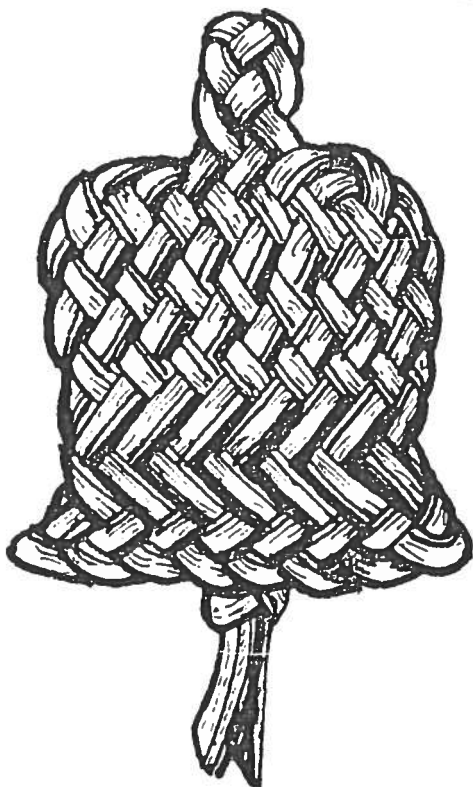
De Kerst Bel Knoop

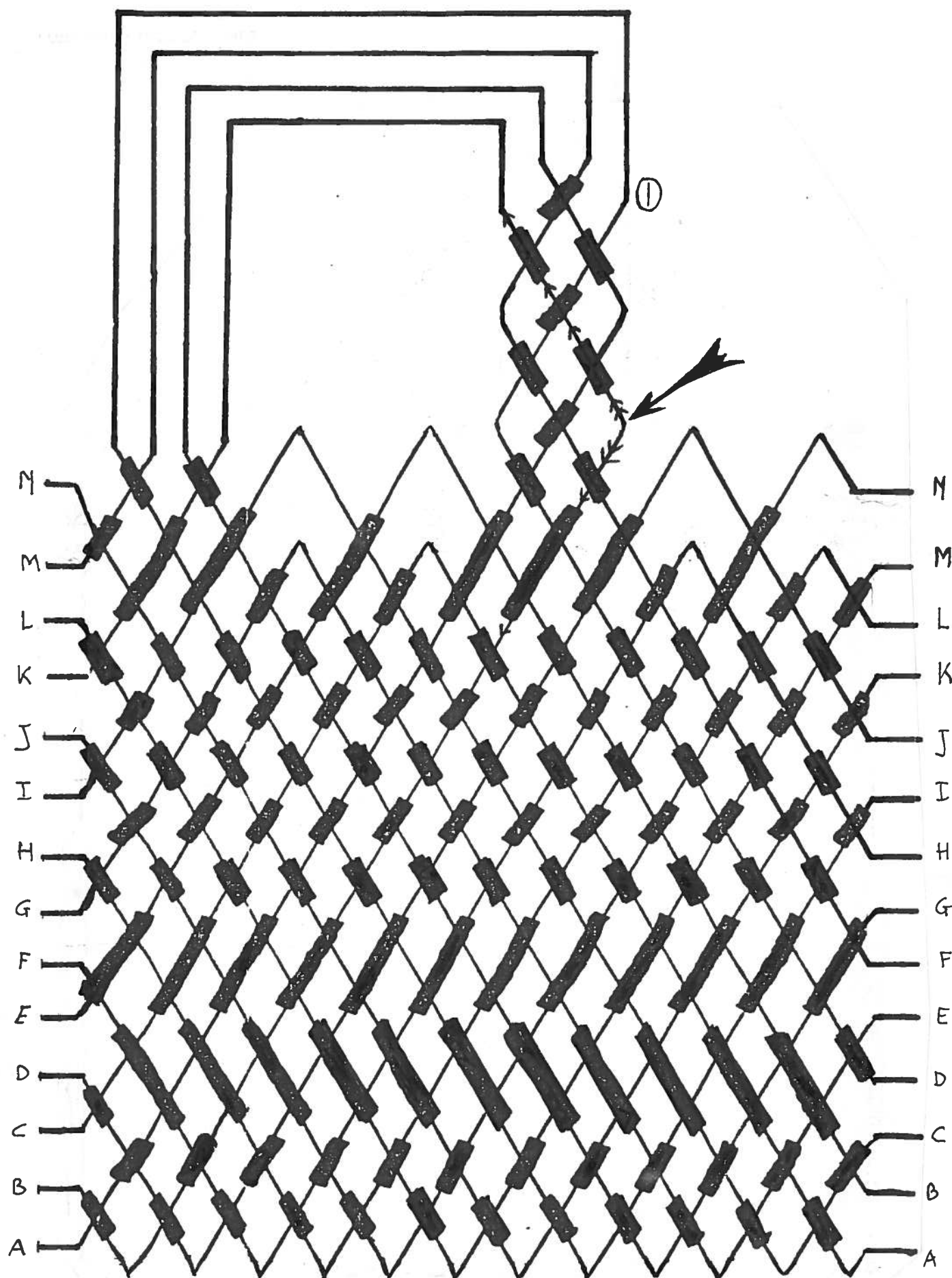
Tom Hall (Bastrop, Texas, USA)

Hierbij een enkelstrengs knoopje waarvan de konstruktie enige uitleg behoeft. De knoop in het hiernaast afgebeelde rasterdiagram begint bij het pijltje, maar op een speciale manier! Vindt eerst het midden van je touwtje. We werken namelijk vanuit dat midden. Zorg ervoor dat het midden van je touwtje samenvalt met de pijl. Volg met één van de (twee) werkende parten, die je dusdanig verkregen hebt, het raster totdat je bij punt 1 terecht bent gekomen. Neem dan de andere tamp en werk daar mee verder in de andere richting. Op een gegeven moment kom je dan bij punt 1 terecht.

Trek de eerste werkende part een beetje terug zodat hij aan de binnenkant van het belletje komt. Zorg dat het tweede werkende part ook aan de binnenzijde uitkomt. Haal voorzichtig de knoop strak en maak een twee-partige Sjouwermansknoop als klepeltje.

Denk niet te gauw dat dit een makkelijk knoopje is, want dat is beslist niet zo. De reden dat we hem hier aan het begin van 1997 tonen is om je voldoende tijd te geven om tot de eerstkomende kerst goed te kunnen oefenen en de kerstboom ermee vol te hangen!

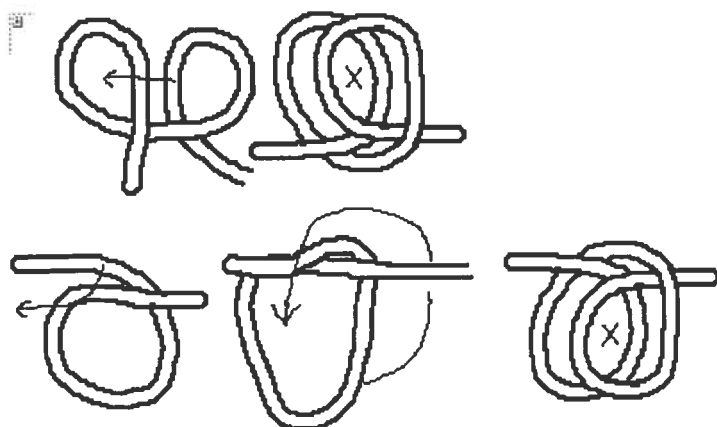

 [The Knots Home Page](#) [Eds home page](#)

Steken ()

Knopen om touw aan iets vast te maken.

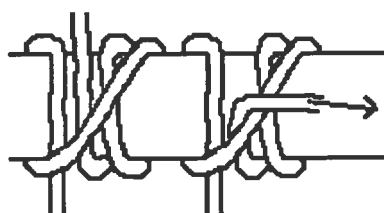
De Mastworp

Deze belangrijke knoop heeft alleen theoretische waarde. Zonder extra ondersteuning is hij onbetrouwbaar in iedere situatie behalve als kruisknoop. Je moet hem kennen voor de padvinderij en op zijlscholen. Als

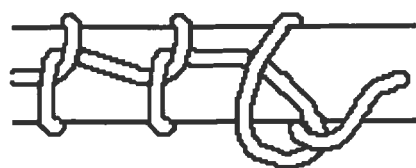
je hem toch moet toepassen werk hem dan netjes af. Trek beide einden stevig aan voor je hem belast, en dan nog alleen in de lengte-richting. Beter nog, gebruik de mastworp met voorslag als alternatief.

Mastworp met voorslag

De beste knoop voor belasting in de lengterichting. Het is belangrijk hem goed af te werken en goed aan te halen voordat hij belast wordt. Gebruik hem nooit voor haakst belasting want dan schiet hij echt los.

Marlsteek of Halvesteek

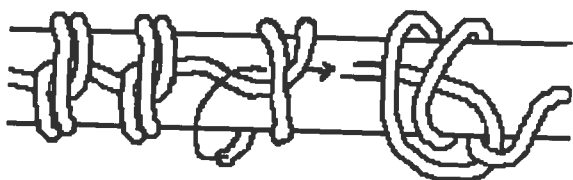

Deze steek is bijzonder praktisch als je een bos wil binden of een rol bij elkaar wil houden. Het werkend end hoeft maar een maal doorgehaald te worden en toch schiet dit bindsel niet echt snel los. Voor de beroemde 'tyewraps' (of

hoe heten die plastic snelbinders) werd deze steek ook op technische scholen aan elektrotechnici geleerd voor het binden van draadbomen. De reeks steken word altijd

begonnen en beëindigd met een dubbele marlsteek.

Dubbele Marlsteek of Wurgknoop

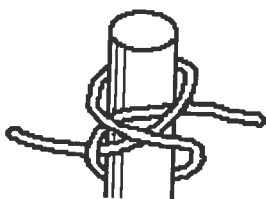

De wurgknoop is belangrijk als tijdelijke takeling, en als permanente binding waarvan er een aantal in elkaars verlengde moeten worden gelegd. Goed gelegd is losmaken zonder hulpmiddelen (priem of mes) bijna onmogelijk.

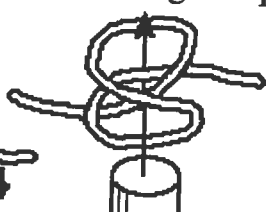
Gebruik hem dus nooit voor iets dat snel weer los moet. Als marlsteek wordt hij altijd als eerste en laatste in een rij gebruikt. Ook als een rij marlsteken 'gevaarlijk' lang wordt, past je de dubbele marlsteek toe als 'tussenzekering'

Let op. Op deze manier gelegd hoeft het werkend eind (of het 'klosje') maar een maal doorgehaald te worden. Je moet de knoop daarna wel even netjes afwerken. Gewoon aantrekken is daarbij niet voldoende!

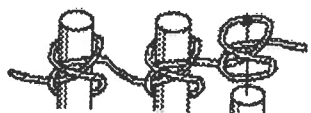
De Constrictor

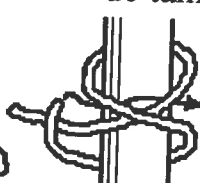
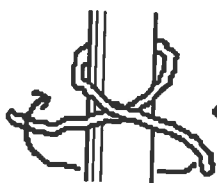
De constrictor is belangrijk als tijdelijke takeling, en als permanente binding waarvan je er meerdere naast elkaar nodig hebt. Goed gelegd is losmaken zonder hulpmiddelen (priem of mes) bijna onmogelijk. Gebruik hem dus nooit voor iets dat snel weer los moet. Omdat de constrictor "in de bocht" gelegd kan worden wordt hij vaker gebruikt als de wurgknoop.

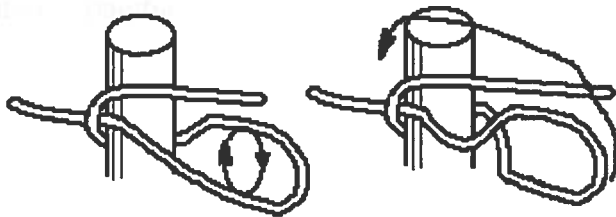
In de bocht gelegd kan je de constrictor bijna overal waar je een permanente binding nodig hebt toepassen. Feitelijk is het mijn favoriete permanente binding. Alleen de dubbele constrictor is sterker.

Waarschijnlijk de beste toepassing voor deze knoop is die van tijdelijke takeling. Met een garen leg je met gemak meerdere constrictors naast elkaar en je trekt ze in een keer allemaal tegelijk aan. Zo takel ik ook de tampen voor het splitsen. Ook als ik daarna moet dunnen.

Als je de knoop niet over het object kunt schuiven nadat je de knoop hebt gevormt dan kan je hem ook om het object heen leggen. Dit kan lastig zijn als je te weinig ruimte vrij laat om het losse eind door te steken.

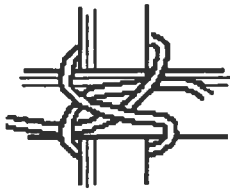

Als je een afscheiding van touw moet maken kan je de constrictor op deze interessante manier leggen. Zo kan je hem aantrekken terwijl je een constante (kleine) kracht aan een kant handhaaft. Zo krijg je een strakke afscheiding (als de paaltjes tenminste stevig

staan.)

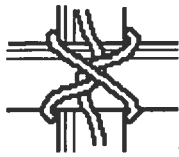
De Transom knoop

De Transom knoop (Constrictor)

Op deze manier gelegd is de constrictor een prima kruisbinding voor klein matereaal. In het engels de **Transom knot**. (Ik gebruikte hem vroeger voor mijn vlieger.) Als je hem wilt zekeren doe dat dan met twee overhand knoopjes aan de einden. (Strak aangelegt) Of gebruik een druppel lijm. Een extra knoop er boven op doet weinig. Als je een grotere sterkte nodig hebt leg je een zelfde knoop aan de andere kant.

De Transom knoop (Wurg)

Op deze manier gelegd is de Marlsteek en nog betere variant van de **Transom knoop**. Het is hier niet mogelijk dat de halve knoop zich onder de overliggende bocht uit komt en zich tussen de twee te verbinden rondhouten los werkt. It is not possible for (Bedankt voor de tip! Ik had dit als kind moeten weten. Aan de andere kant heb ik met de constrictor versie nooit problemen gehad. Maar ik geef toe, deze variant is beter.)

Commentaar, suggesties? mail me: erpprs@dds.nl

Deze pagina wordt 'gesponserd' door

DDS De Digitale Stad DDS

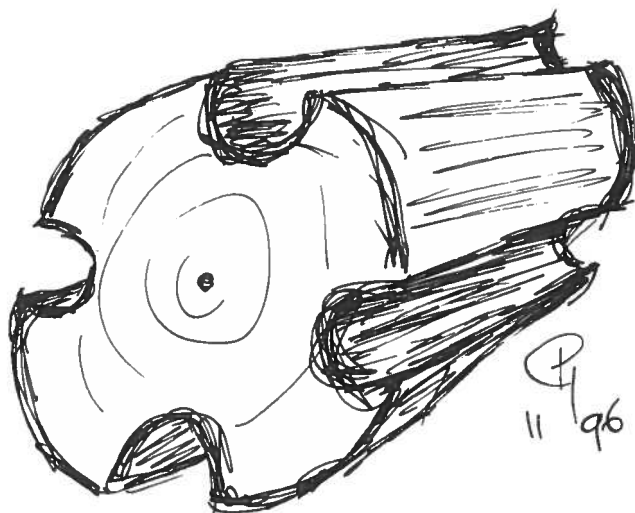
bron: WWW paginas van erpprs@dds.nl

Wie Weet??

Waarom er 3 strengs 8mm polypropyleen bestaat waarvan ieder kordeel om een ijzeren kern draadje geslagen is? Ik zag het materiaal enige tijd geleden in Kloosterzande bij Marcel Rottier, die het *ooit eens gevonden had* (tjah, soms zijn ze niet erg informatief hier in Zeeuws-Vlaanderen). Marcel vertelde me bovendien ook over een wire afkap machientje dat door een tuiger bij het Terneuzense Overslag bedrijf August de Meijer gebruikt werd. Hij zou nog een tekening sturen, maar de post is vrij onregelmatig hier aan het einde van de wereld. Hij sprak ook over een splitspen met een haaks gebogen handvat. Er staat een duidelijke afbeelding van zo'n pen op het plaatje van het kabelgat [blz.47, fig84] in *Schiemanswerk en zeilnaaien* van de Boer en Schaap (1961). Er staan er nog een paar op [blz 73, fig 173] en [blz 88 fig214]. Over staaldraad schijn je dagenlang te kunnen vertellen. Cornelis Kooiman vertelde me ooit eens dat ze voor het bekleden van wire hele speciale technieken hadden. Is er iemand in de lezerschare die daar iets over kwijt wil?? Laat het me weten, dan schrijven we wat ketterse regels over staaldraad!

Een artikel over ambachtelijk touwslaan

Wim Bolleman maakte me er in november vorig jaar op attent, dat in het toen net uitgekomen nieuwe blad *Landleven*, een magazine voor buitenwonen en buitenleven, een artikel stond over ambachtelijk touwslaan. Ik vond het wat moeilijk om een exemplaar van *Landleven* te bemachtigen. Na lang zoeken vond ik een winkel waar een los exemplaar fl. 7,90 kostte. Je kunt uiteraard uitgeverij Gherre in Gaanderen proberen te bellen, misschien hebben ze nog een paar exemplaren van hun zeer fraai geïllustreerd nummer 2 over. Het telefoonnummer is 0315-327771 en de fax is 0315-341041. Het artikel gaf na het verslag over een museum-touwslagerij in Elburg tevens een lijst van kleinere touwslagerijen in Nederland.

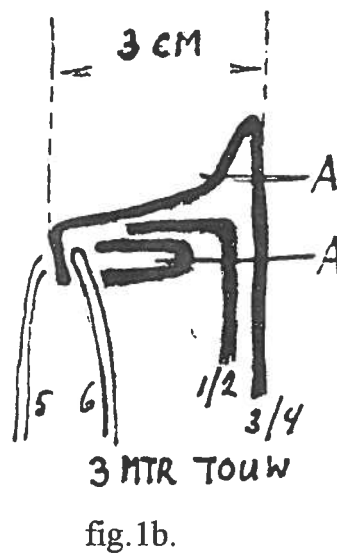
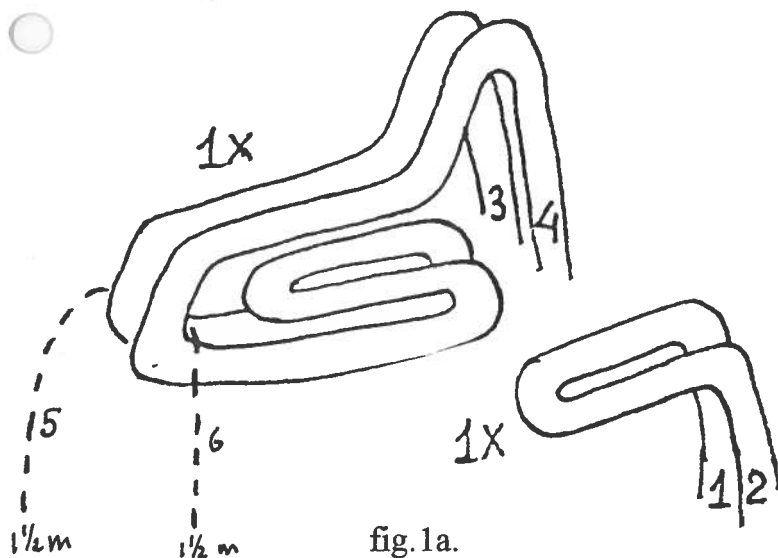

Een Sisal Paard

Kees Methorst (Hoogeveen)

Benodigd: 2 stukken sisal paktouw van 2 meter
 1 stuk sisal paktouw van 3 meter
 2 stukken sisal paktouw van 1 meter
 (in totaal dus 9 meter sisal paktouw)

1) Neem de twee stukken van 2 meter dubbel en buig die volgens figuur 1a. Bindsel ze vervolgens samen met twee hulptouwjes A (fig.1b). Leg je dubbelgenomen 3 meter touw zoals weergegeven. Bemerk dat de strengen allen genummerd zijn; t.w 1 tot en met 6.

2) Maak met het gedubbelde 3 meter touw een Platte Platting rond de dubbel genomen touwtjes van twee meter. Ga hiermee door tot eenmaal achter de oren (fig.2).

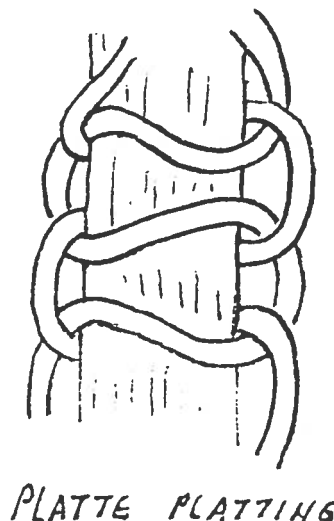
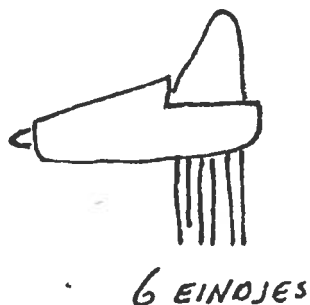
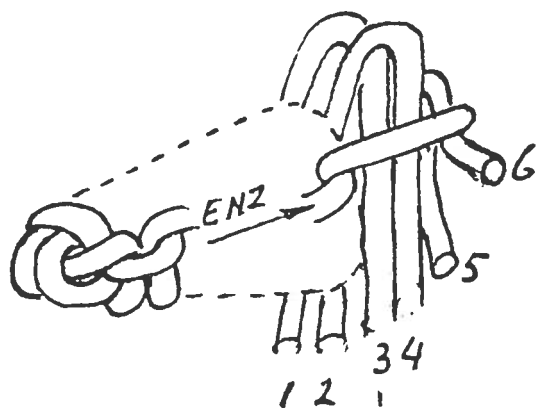
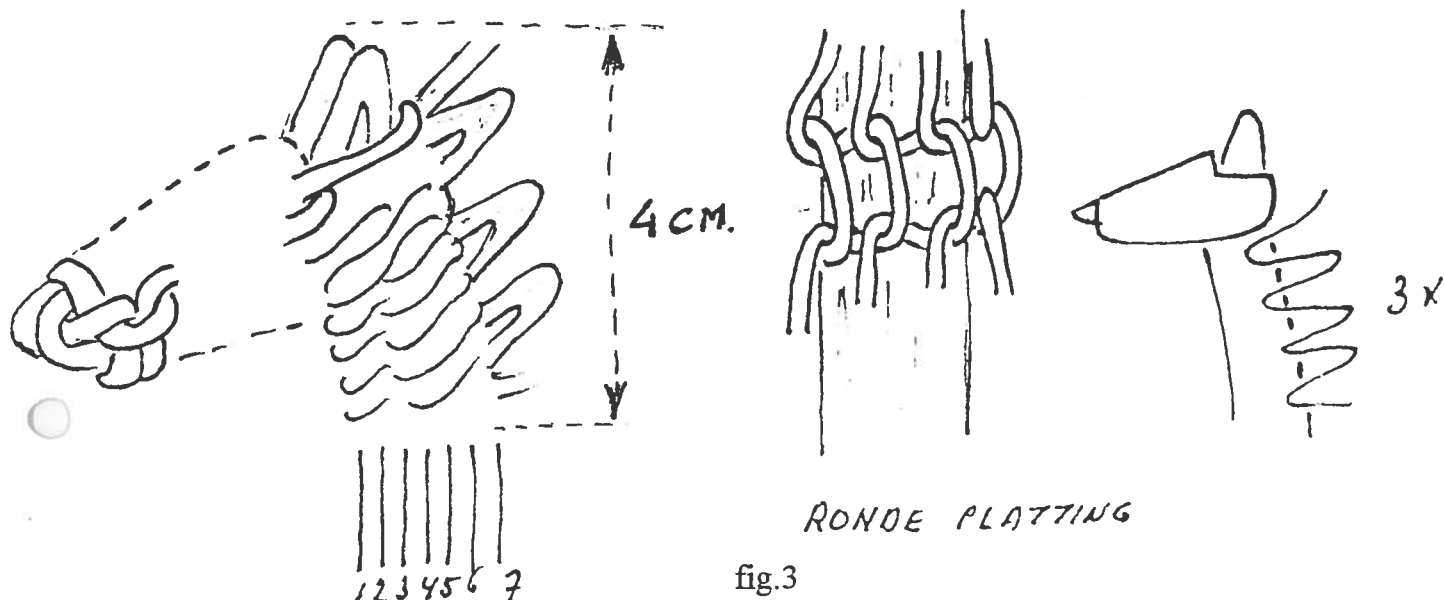
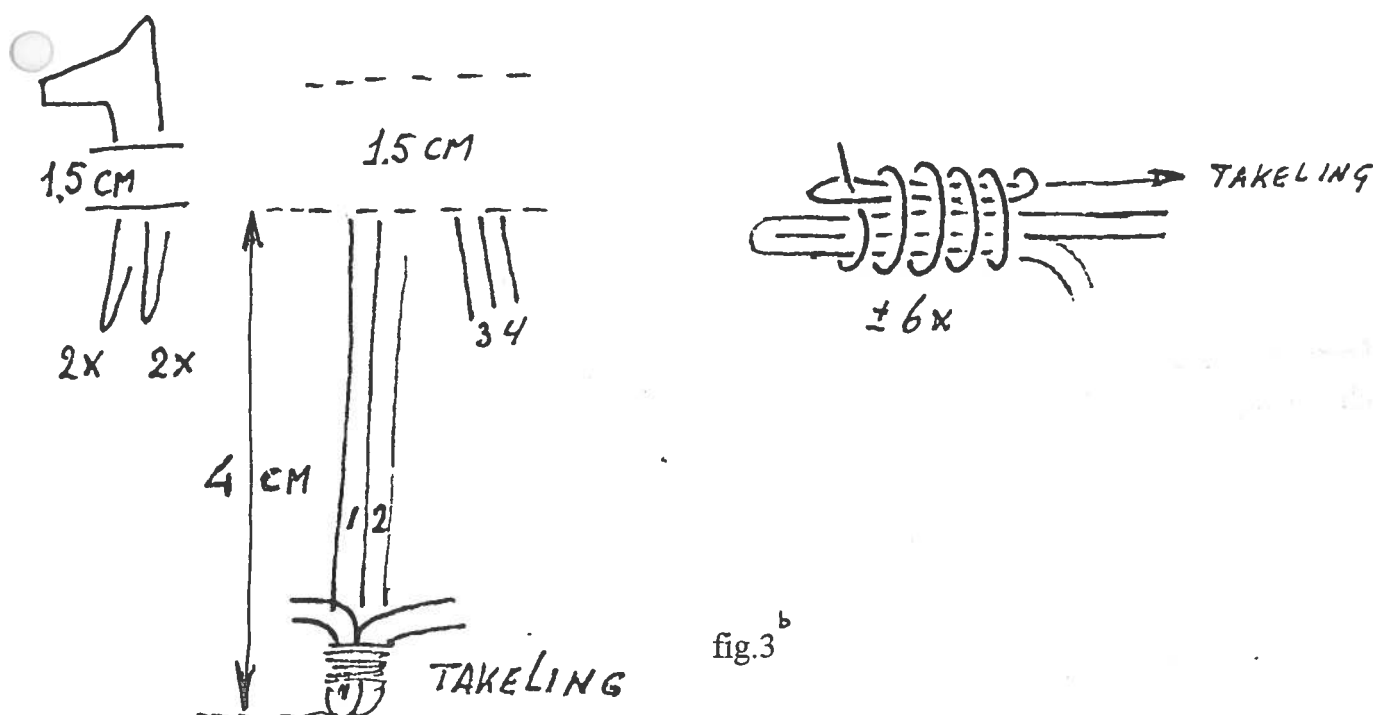

fig.2.

3) Maak nu een Ronde Platting van 4 touwtjes. Gebruik de overige 2 touwtjes als kern en leg daar de Kruisknopen van je Ronde Platting omheen. Voeg nu het 1 meter touwtje toe (met lussen) ten behoeve van de manen (fig.3).

4) Na de nek houdt je de twee kerntouwen voorlopig even vrij. Steek er een naar links en de andere naar rechts. Laat $\pm 1\frac{1}{2}$ cm afstand vrij en maak met de overige twee touwtjes links en twee touwtjes rechts de benen. Die maak je d.m.v een Platte Platting werkend van beneden naar boven (fig. 3^b)

5) In fig.4a is er een aangezicht van de situatie vóórdat de benen gemaakt worden. In fig.4b kun je zien hoe de strengen samen moeten komen. Steek de kerntouwen aan weerskanten door de touwen van de benen. Steek de overige touwen naar achteren.

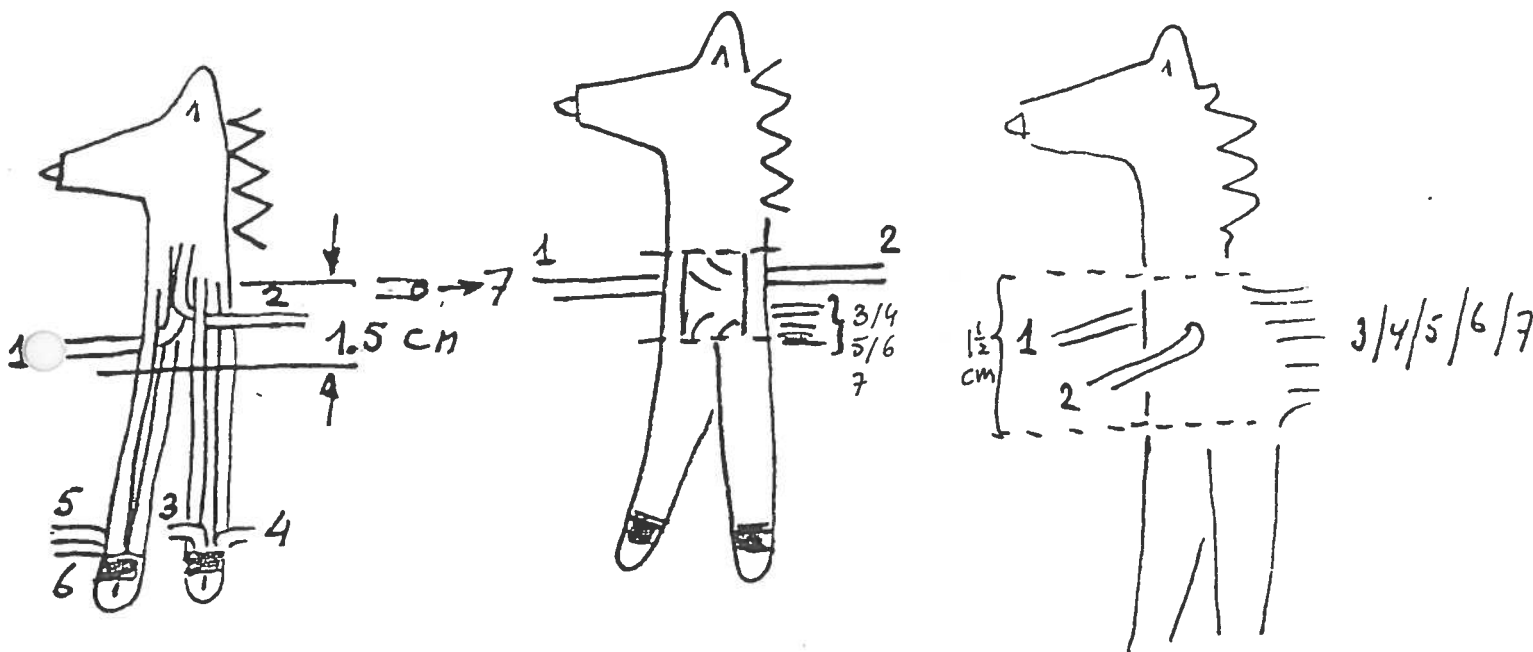

fig.4a

fig.4b.

fig.4c.

6) Maak nu met de kerntouwen 1 en 2 een Turkse Knoop (fig.5). Zorg ervoor dat aan de achterkant van de Turkse Knoop de 7 touwen (3/4/5/6/7) er gelijkmatig rondom uitsteken. Daaraan toevoegen het touwtje van 1 meter. Nu steken er aan de achterzijde 9 eindjes uit. De rest-endjes van de Turkse Knoop dienen als vulling van het lichaam.

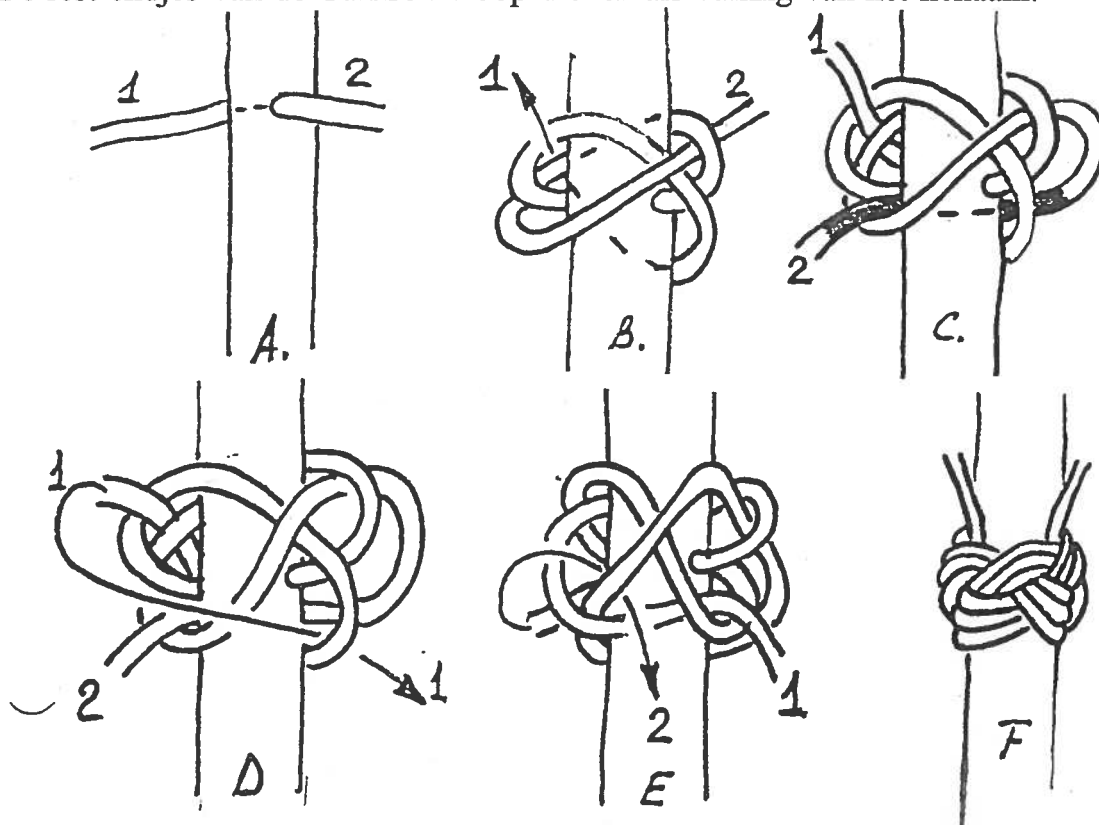

fig.5.

7) Maak een 7-strengs Ronde Platting van ± 5 cm lang rond touwen 1 en 2.

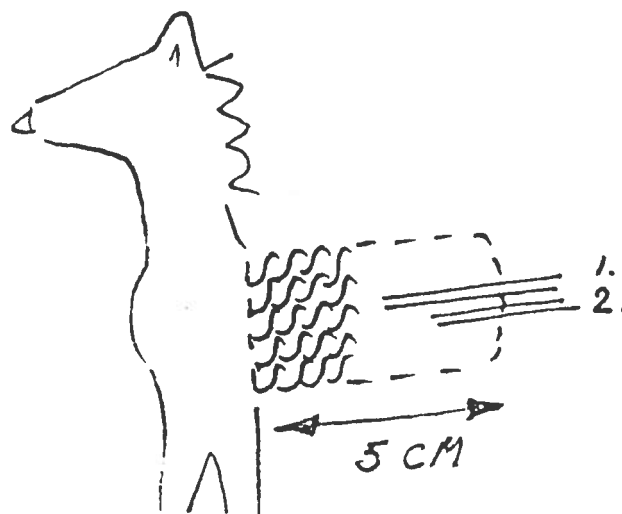

fig.6.

8) Neem nu 2 touwen links en 2 touwen rechts voor de achterbenen. Maak een Platte Platting gelijk de voorbenen (zie onder punt 4). Zie figuur 7.

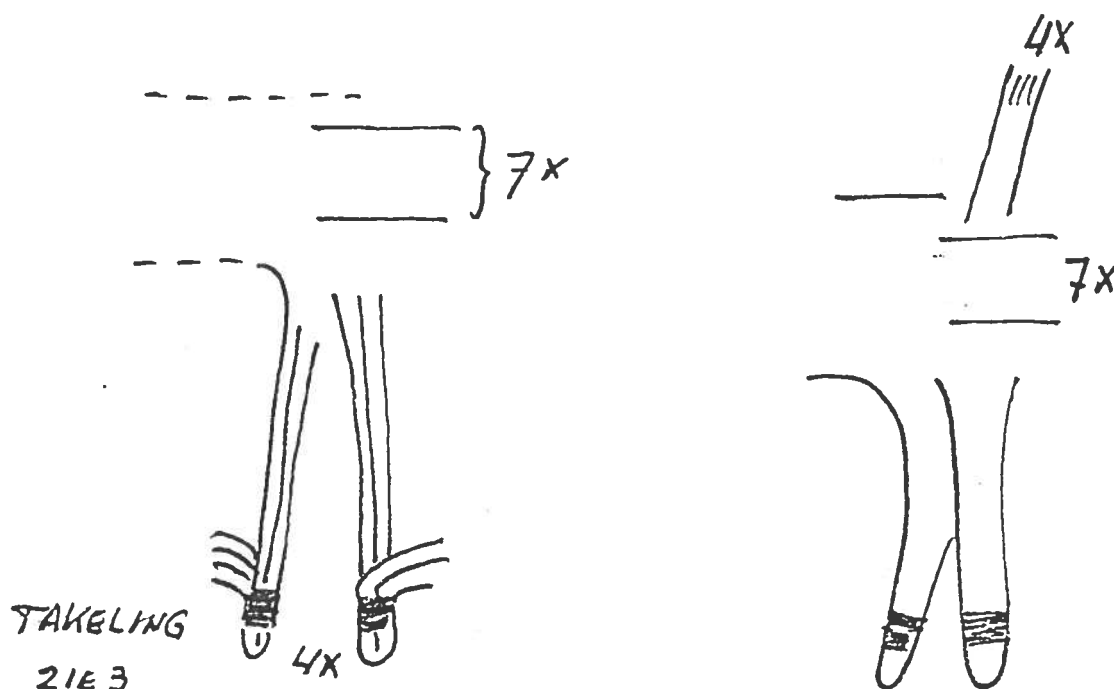
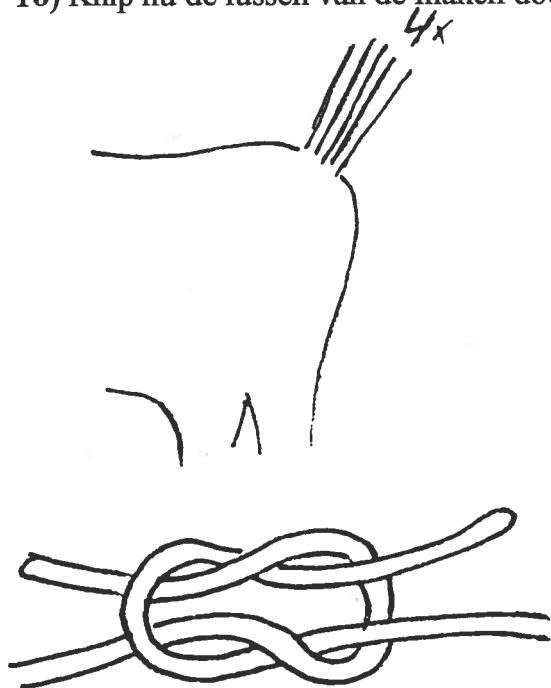

fig 7

9) Steek na het beëindigen van de benen deze 4 touwen door naar boven voor de staart. Het achterlijf wordt afgewerkt door in de resterende touwen Platte Knopen te leggen en de einden naar binnen in het lichaam te duwen als vulling (fig.8).

10) Knip nu de lussen van de manen door en maak deze en de staart op maat (fig.9).

PLATTE KNOOP

fig.8.

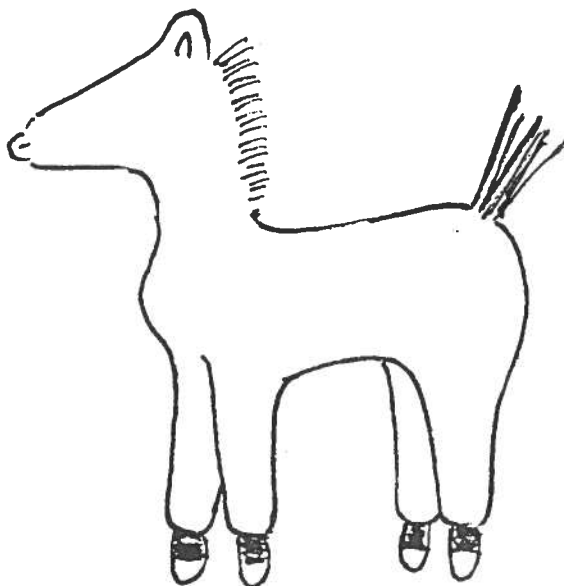
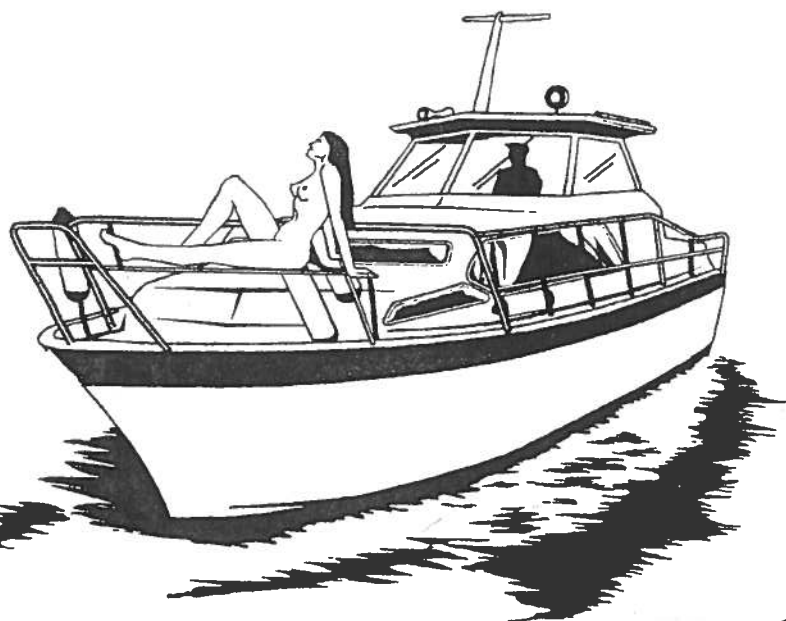

fig.9.

Hij zegt dat ze mooie lijnen heeft
en wel 30 knopen kan!!

Cartoon: Ineke de Kok & Maurice Smith.

Date: Thu, 10 Oct 1996 13:48:51 +0100 (MET)
From: Henk van Dorp
Subject: Knoopeknauwertje
To: vdgriend@euronet.nl

Beste Pieter,

Een ietwat verlate reactie op je vraag uit je <Subject> en dat al vóór de nieuwe spelling zonder de tussen-n!, hoewel, ik weet weliswaar niet wat een <knoopek> is, noch ken ik een <auwer>, maar een <knoopekauwer>, zonder de laatste tussen-n, ken ik weer wel!).

Enkele vragen, en/of vrije associaties.

- Leuk initiatief (maar "duur"?), en, gezien je inspanning, op het niveau van de laatste nummers van KM. Duur dan in de betekenis: KM is voor 4 nrs ongeveer 35 gulden (als er al 4 per jaar uitkomen);

- Een bindmiddel voor "technici", want dat zijn knoopers in mijn ogen eigenlijk wel, is heel moeilijk --- die moeten het hebben van direct contact met de materie en met de toehoorder, en daarin blijken ze dan ineens fantastische praters zoals je opmerkte. Schrijven is problematisch: geen toehoorder en geen materie. Lezen gaat wel goed: materie kunnen ze onder handbereik hebben, en ze zijn zelf toehoorder die enthousiast is, anders zouden ze niet lezen. Hoe die technici aan het schrijven te krijgen, ik weet het niet. Een uitgetikt praatje ... ? En toch, je zegt zelf dat je al een paar jaargangen kunt vullen, dus ... (misschien geen technicus?)

- Ambitieuus is misschien de wens om er "een non-profit, ... Nederlandstalig knopenblad" van te maken. Dat vereist nogal wat, en dat is in deze wereld die neigt naar het "En wat krijg ik er voor terug / En wat wordt ik er wijzer (of, beter) van", denk ik moeilijk van de grond te krijgen (zie verenigingen als het NGI).

- Pragmatisch is wellicht een Nederlandse bijlage bij KM (Nou ja, pragmatisch, ik ben helemaal niet pragmatisch zoals je ziet).

- Dat patent 4.711.476 is prachtig; staat dat echt niet in Ashley?

Kortom, ik weet het niet; wel ben ik benieuwd naar de hoeveelheid en soort reacties, dat zou perspectieven kunnen openen.

Tot slot, een paar weken geleden ontdekte ik in Utrecht, bij Broese en Kemink, een boek o.m. van jouw redacteurshand --- echt een leuk boek. Helaas was het zaterdag om 16:50 uur, dus echt veel heb ik er niet in kunnen lezen, en Dfl 150 had ik ook niet direct. Maar in ieder geval, gefeliciteerd met zo'n werk; dat geldt natuurlijk ook voor je mededitor (was het John Turner?, eerlijk gezegd ben ik dat al weer kwijt, evenals de titel --- maar het ging over knopen!).
Vriendelijke groeten,

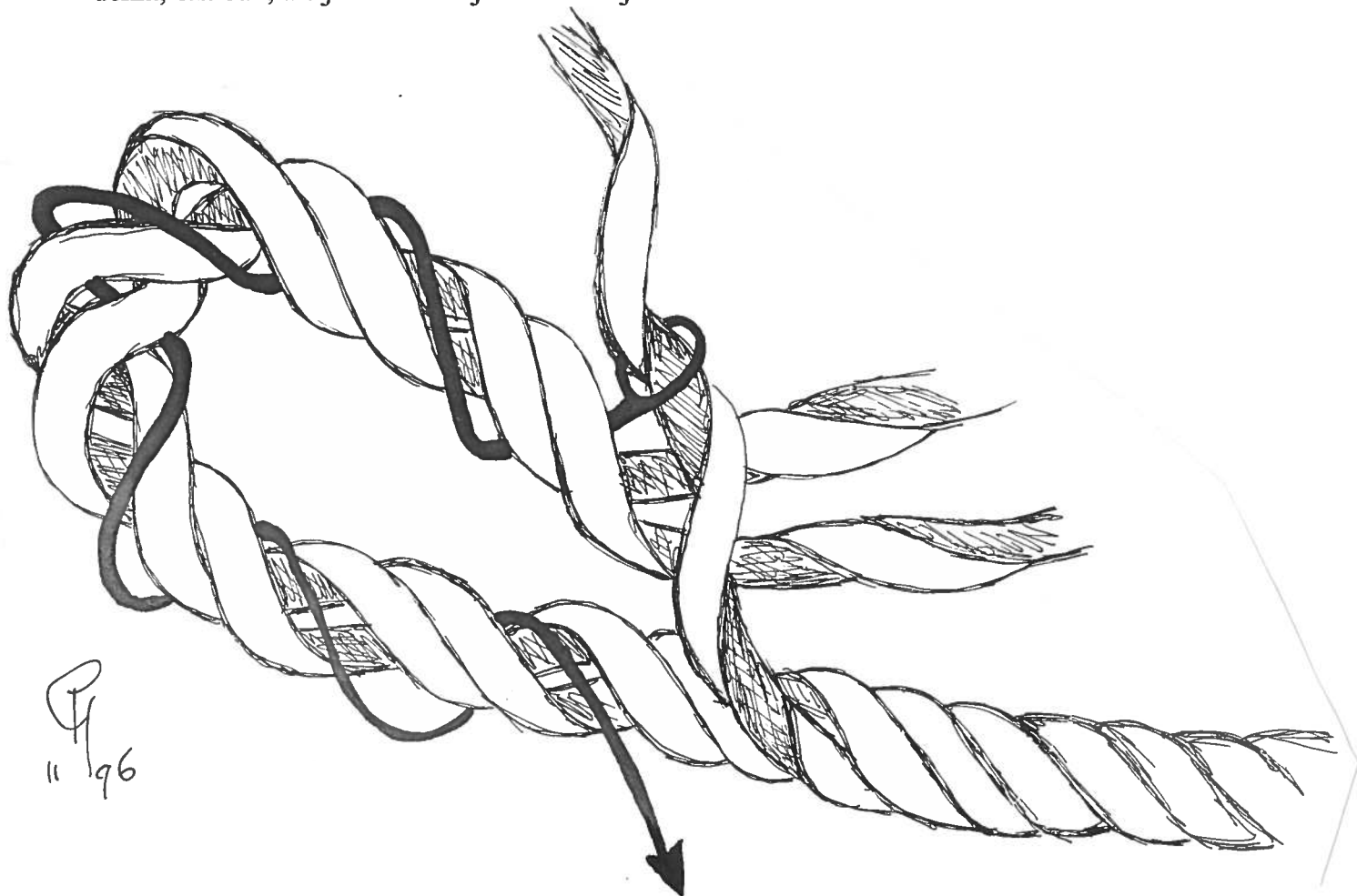
Henk van Dorp

Wist je dat ...

.. eind vorige eeuw de friese Oldeboorners hun burens de Tzummers voor *touwtjesnijders* uitmaakten en de Tzummers de Oldeboorners voor *toren timers*? In zijn boek *Vlechtwerk uit verscheiden kleuren*, Amsterdam 1884 (2e druk), geeft Dr. E. Laurillard op bladzijden 318 en 319 de achterliggende verklaring....we komen er later dit jaar in *Het Knoopeknauwertje* nog op terug.

Het Vlaamse Oog

Volgens mij is het begin van het Vlaamse Oog een van de meest ondergewaardeerde touwbewerkingstechnieken die er bestaat. Of ben ik soms de enige die hardstikke lyrisch wordt van de elegante eenvoud van deze manier om een fraaie oogsplitsaanvang te maken? De kordelen vallen goed voor een Zeilmakers Splits of zelfs een Stoppersknoop. Hieronder zie je hoe een Vlaams Oog te maken. Laat me eens horen wat jij van deze konstruktie denkt,.... als je denkt, of.. euh, als je denkt dat je denkt dat je denkt....

**DE VOLGENDE KNOOPEKNAUWER KOMT APRIL 1997
TOT DAN!**